

Drs. Marieke de Vries
CertVA DipECVAA DVM

Universiteit Utrecht,
Faculteit Diergeneeskunde,
Afdeling Anesthesiologie
van Gezelschapsdieren
Nederland

a.devries2@uu.nl

KATTENANESTHESIE

In 2007 is een grootschalig onderzoek gepubliceerd waarin het risico van anesthesie en sedatie gerelateerde mortaliteit bij katten is onderzocht (Brodbelt ea., 2007). Bijna 80.000 anesthesie- en sedatieverslagen, verkregen van 117 klinieken in het Verenigd Koninkrijk, zien hierbij bestudeerd. Het algehele risico op overlijden ten gevolge van een anesthesie of een sedatie was 0.24%. Ter vergelijking: het risico bij honden werd gevonden op 0.17%. Een verhoogd risico werd gevonden voor katten met een slechte gezondheidsstatus (ASA klassificering 3-5), toegenomen leeftijd, extreem lichaamsgewicht (zowel lichte als zware katten), endotracheale intubatie, vloeistoftherapie en bij een toename in ernst en complexiteit van de ingreep. Zowel het bewaken van de pols als het meten van de zuurstofsaturatie verminderde het risico. Er werd geen invloed gevonden voor het gebruik van bepaalde medicatie en voor specifieke rassen.

De specifieke factoren die bij dit onderzoek naar voren zijn gekomen, onderstrepen nog eens het belang om een goede kennis van de kattenanesthesie te hebben. Katten zijn nu eenmaal geen kleine honden. Katten zijn over het algemeen klein, hebben een groot lichaamsoppervlak ten opzichte van het lichaamsvolume en koelen dan ook snel af, met hypothermie als gevolg. Ook wordt sneller een relatieve overdosering van anesthetica toegediend. Katten hebben een ontzettend gevoelige larynx welke snel in een spasme schiet; de luchtwegen zijn relatief nauw en asthma komt nogal eens voor. Vergeleken met honden kunnen katten minder goed omgaan met grote hoeveelheid toegediend vocht. Daarnaast is het bewaken van de anesthesie soms lastiger omdat het relatief kleine dieren zijn. Met name in de recovery fase overlijden in verhouding veel katten.

In verhouding worden in de praktijk veel oude katten ge-anestheseerd, denkende aan onder meer de behandeling van gebitsproblemen. Maar wanneer wordt een kat als 'oud' bestempeld? Wat voor onderzoek wordt geadviseerd voorafgaande aan een anesthesie bij zo'n oude patient uit te voeren? Dient het anesthesieprotocol aangepast te worden? Hoe kan vloeistof zo veilig mogelijk worden toegediend? Waar dient op gelet te worden tijdens de anesthesie? Hoe zit dat precies met post-operatieve blindheid wat wel eens beschreven is als complicatie bij kattenanesthesie?

Verder wordt de analgesie bij katten nogal eens suboptimaal toegediend; vaak is men (onterecht) bang voor bijwerkingen. Ook weet men niet altijd specifiek pijngedrag van de kat te herkennen. Maar gelukkig is er tegenwoordig voldoende bewijs om een aantal misvattingen hieromtrent recht te zetten.

In deze lezing worden bepaalde punten in de peri-operatieve periode wat betreft de anesthesie toegelicht, specifiek gericht op katten. Bovenstaande vragen worden aangekaart en tips om het anesthesie proces zo veilig te laten verlopen worden behandeld.

Literatuur

- Brodbelt DC, Pfeiffer DU, Young LE ea. (2007) Risk factors for anaesthetic-related death in cats: results from the confidential enquiry into perioperative small animal fatalities (CEPSAF). *British Journal of Anaesthesia* 99(5), 617-623.
- BSAVA Manual of Canine and Feline Anaesthesia and Analgesia (2016) 3e druk. Eds. Seymour CJ, Duke-Novakovski T, de Vries A.